

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-89.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 21. aprila 1934.

Štev. 46.

Opomin 20. aprila

Včeraj je nastala za vse trgovce in obrtnike obvezna dolžnost, da izdajo za vsak prodan predmet, ki je dražji od 20 Din, kolkovani računski listek. Čeprav pomeni ta dolžnost veliko davčno obremenitev trgovcev in obrtnikov, vendar ni bilo zaradi nje same toliko razburjenja, kakor pa zaradi nejasnosti predpisov in pa preslabe priprave za izvajanje te dolžnosti. Ni bilo niti čisto jasno, kako je z računi in fakturami, ki jih nabavljajo trdnice same, ni bila jasna še cela vrsta drugih predpisov, da so dan na dan objavljali listi nova pojasnila, a vrhu tega ni bilo niti mogoče kupiti vse predpisane račune, bloke in kolke. Ljudje, ki so hoteli do pitice natančno izpolniti predpise, niso vedeli, kako naj to stori, ker si niso mogli nabaviti v to potrebnih kolkov in računov in ker niso vedeli, kaj je vse njih dolžnost. Na drugi strani pa je zahtevalo izvrševanje te dolžnosti toliko dela, da je zastalo vse drugo delo v trgovinah in tudi na davkarijah niso zmogli vsega dela. Po ure in ure so čakali ljudje, da so prišli na vrsto in se jezili, ker so po nepotrebnem izgubljali čas in s tem tudi zaslužek.

Ko je človek gledal to nejevoljo ljudi in videl to silno zaposlenost nekaterih davčnih organov se je moral nehoti vprašati, ali je bilo vse to res potrebno, ali se res niso mogli izdati že takoj v začetku jasni in enostavni predpisi in če res ni bilo mogoče ukreniti vse tako, da bi ljudje plačevali novi davek, ne da bi imeli pri tem sitnosti in ne da bi izgubljali po nepotrebnem čas! Saj vendar ima vsak nov davek le ta namen, da prinese nov dohodek državi in blaginjo. S čim manjšimi stroški se to zgodi, s čim manjšimi težavami za davkoplačevalce je to zvezano, tem bolj dober in upravičen je davek. Svoj smisel pa že zgublja davek, ki je tako kompliciran, da zahteva izvajanje davka za davkoplačevalca povečanje davka, za oblast pa, ki pobira davek, toliko več dela, da zniža pobiranje davka njegovo donosnost.

Ti glavni napaki pa imajo novi predpisi v obveznem izdajanju kolkovanih računov za vsak nad 20 Din drag predmet. In na ti glavni napaki je 20. april opozoril s takšno silo, da je treba čim preje poskrbeti, da se te napake odpravijo.

Imamo vendar že toliko vrst davka, da je vsak nov način obdačenja blaga odveč. Imamo skupni in splošni davek, imamo trošarino in uvoznino, da je že po teh davkih obdačen vsak predmet, ki je v trgovini. Ali ni bolj umestno, če se kratkoma zviša odstotek že obstoječega davka, kakor pa, da se uvaja nov davek, ki samo komplicira poslovanje v trgovinah! Saj se vendar ve, koliko je državi potrebnih novih dohodkov, a tudi koliko donaja vsak davek, da je čisto lahko doseči s primernim povišanjem obstoječih davkov oni finančni efekt, ki je potreben.

Davek je nadalje dober le, če je pravičen. Ne more pa se to reči o davku, ki bolj obremenjuje detajliste ko grosista. Ni vendar vseeno, če plača kdo od blaga, ki je vredno 10.000 Din isti davek, kakor ga plača od blaga, ki je vredno le 100 Din.

Zlasti težka napaka novega davka o obveznem izdajanju računov za vsak prodani predmet pa je v tem, da so tozadevni predpisi silno nejasni. V tem pogledu je opomin 20. aprila še zlasti silen in v tem pogledu je odpomoč še prav posebno nujna.

Napake so storjene in da so te težke, dokazuje opomin 20. aprila. Niso pa te napake nepopravljive in zato naj ne bo opomin 20. aprila zaman. Kar se je izkazalo kot slabo, to se naj odpravi, zlasti pa se naj gleda na to, da nikdar več ne bodo izdani predpisi s takšno nejasnostjo, kakor so bili ti, ki so stopili dne 20. aprila v veljavo.

Naj bi bil 20. april mejnik v naši davčni praksi, da se ne bi več ponovila.

da bo davkoplačevalec vedno takoj vedel, pri čem da je, davčna uprava pa brez kompliciranega postopanja dosega finančni efekt, ki ji je potreben.

Novi taksoni predpisi Same nove težave in nejasnosti

Kljub vsem uradnim pojasnilom, nismo še prav na jasnem glede kolkovanja računov.

V pojasnilu, ki je bilo objavljeno v št. 44 Trg. listca, smo čitali v točki 3, da morajo podjetja, ki pišejo račune s pisalnim strojem, z utemeljeno prošnjo zaprositi za dovoljenje, da lepijo sama kolke na račune ter jih obliterirajo. Pretekli teden smo na davkariji zvedeli, da se kolki prilpljajo na stare račune, le štampiljka mora biti od davkarije. Tako so tudi delale mnoge trdnice, ki pač hočejo imeti red. Nekateri pa se med tem za vse te predpise niti ne zmenijo, ker da so tako nejasni, da jih sploh ni razumeti. Ali imajo mar prav?

Težave so zopet nastale, ker še do danes, to je do 19. aprila, ki je zadnji dan, še ni dobila kolkov v vsej Ljubljani. Netočna je vest ljubljanskega dnevnika, ki poroča, da je davčna uprava že dala bloke v promet. Resnica je namreč nasprotna, in nimajo niti trafike niti davkarija teh blokov na prodaj ter niti ne vedo, kako izgledajo ti bloki!

Ne morem se ozirati na vse točke iz navedenega pojasnila, ker zadevajo druge obrte, pač pa moram še omeniti točko 11. Ta točka določa: Ako bi nekatera podjetja še imela zalogo takih tiskanih formularjev in naravno, da večje trdnice nabavljajo račune s firmo v večjih množinah — morajo zopet s posebno prošnjo prositi, da se ti računi pri davčni upravi taksirajo. Kar se je torej dovolilo prej brez prošnje, za to je treba sedaj zopet prošnja. Naj nam slavna uprava še sporoči, kdaj bo trgovec imel toliko časa, da bo čital vse te naredbe, pisal prošnje itd.

Omeniti je tudi to, da se nalaga trgovcu vedno novo delo. Razen tega, da lepi kolke na račune in že s tem izgubi precej časa, mora sam, oziroma dotični njegov nastavljenec, ki nese račune na davkarijo, uničevati kolke, ker tega ne dela davčna uprava. Torej zopet izguba časa. Sluga ali vajenec velike firme lahko vse dopoldne uničuje kolke, če jih je mnogo.

Izvoz — edina prava pomoč kmetovalcu

Silen padec cen kmetijskih pridelkov je znižal naš narodni dohodek za polovico. Nujna posledica tega je bila, da je tudi vse drugo gospodarsko življenje zastalo, ker ni bilo kupcev, ker ni bilo odjemalcev. Padec kmetijskih cen je zato našo centralno gospodarsko vprašanje in zato je izhod iz krize mogoč le, če dosežemo boljše ceno za kmetijske proizvode, če na ta način dvignemo narodni dohodek.

Na različne načine se je pri nas tudi poskušalo, da se kmetovalcu pomaga, toda izkušnja je žal pokazala, da se je vedno pomagalo le z napačnimi sredstvi in da je bil učinek vseh teh pomožnih akcij le negativen. Tako ni žitni monopol prinesel kmetovalcu nobenega dobička. Cena žitu je sicer narasla, a dobička od višje cene ni bil deležen kmetovalec, temveč židovski prekupčevalec. Tako pasivni kraji, ko legalna trgovina z žitom in ko tudi državna blaginja sama pa so imeli od tega monopola le izgubo, ki je šla v sto in sto milijone. Tudi zakon o zaščiti kmeta ni izpolnil svojih pričakovanj, da o njegovih neveseljih posledicah, ko o padcu kmetijskega kredita, in izgubah za trgovstvo ter obrt niti ne govorimo. Tudi vsa druga sredstva so se izkazala kot slaba ali nezadostna. Potrebno je zato, da že enkrat napravimo konec z vsemi takšnimi le umetnimi sredstvi in da dvignemo

izkušnja je velika učiteljica ljudi in tudi izkušnja 20. aprila naj ne bo za nas izgubljena. Naj bi bili zadnji nejasni in nepraktični davčni predpisi, ki so pri nas stopili v veljavo, oni z dne 20. aprila.

Kdo se briga za izgubo njegovega časa! Točka 11. pravi nadalje, da po 10. maju ne bo več mogoče vlagati prošenj glede teh starih zalog računov. Pri tem pa nastane zopet novo vprašanje: Ali smemo po vsem tem sploh dati v delo še lastne račune, kakor je to bilo v navadi že 100 let, ali ne? Ta točka ni dovolj jasna. Nadalje ni jasno, če morajo biti računi v blokih, ali so lahko posamezni, ker na pisalni stroj ne moremo vsega spraviti. Račun se vendar napiše, bodisi s strojem ali kako z roko šele potem, ko se je blago vpisalo v knjigo in kopiral ter revidiral račun. Šele sedaj je mogoče napisati pravičen račun.

Najbolje bi bilo, da se v kratkem skliče sestanek trgovcev, da na njem vsak trgovec pove svoje izkušnje iz prakse in da se vidi, kaj je pri vseh teh novih predpisih sploh umestno.

Združenje trgovcev je sicer sklenilo, da se nove takse prenese na kupovalce. Vprašanje pa je, če bo to v praksi šlo tako gladko. Trgovec mora tu dejansko izvrševati funkcije finančnega organa in ljudem dopovedovati, da zahteva kolke na račune zakon. Bojimo se pa, da kupci o tem ne bodo nič hoteli slišati in da bo prišlo do konfliktov. Kdor pozna prakso, ve, da je to le preveč verjetno. Pri predmetih, ki imajo točno določeno prodajno ceno, vendar ne more trgovec sedaj še manj zaslužiti, ko so pa davki povišani! Če pa vsili odjemalcu račun s kolkom, se bo odjemalec zopet pritoževal in bo račun odklonil, ker kaj treba računa za takšno malenkost. Dejal bo: račun imejte sami, jaz ga ne potrebujem. Plačam, kolikor sem vedno plačal za ta predmet in tako bo imel trgovec škodo. Če mislijo gospodje od davkarije, da ni tako, naj se kar potrudijo te dni v kako trgovino, pa se bodo prav hitro poučili o mišljenju in razpoloženju davkoplačevalcev.

Oni, ki nas osrečujejo z vedno novimi dajatvami, ne pomislijo, da vsaka taka novotarija povzroča mnogo dela in da manjši trgovec že res ne ve, kdaj naj vse te predpise preštudira, da ga ne zadene kazen.

cene kmetijskih pridelkov na oni način, ki je bil dosedaj še vedno uspešen in tudi vedno v korist našemu gospodarstvu: to je z večjim izvozom kmetijskih pridelkov.

Samo večji izvoz more dvigniti povpraševanje po agrarnih proizvodih, samo večje povpraševanje pa cene. Druga sredstva ni!

Pri nas pa izvoza ne samo da ne pospešujemo, temveč ga z raznimi odredbami še oviramo in vrhu tega na način, da povzročamo še padec cen kmetijskih pridelkov. Tako n. pr. se plačujejo našemu izvozniku njegove devize za najmanj 12 odstotkov premizko. Da se obvaruje izvoznik pred izgubo, mora teh 12 odstotkov vračunati v ceno blaga in posledica tega je, da dobi kmetovalec 12 odstotkov manj za žito, za les, sploh za vse blago, ki ga prodaja za tujino. Na domačem trgu pa je cena vsled preobilice blaga itak še nižja.

Previsoke železniške prevoznine, previsoke obresti so nadaljnji vzrok, da mora izvoznik znižati kmetovalcu ceno za njegove pridelke. Kolikor so ti stroški previsoki, toliko plača izvoznik manj za blago in tako je na vse zadnje vedno kmetovalec tisti, ki plača vsako izvozno oviro z nižjo ceno svojega blaga. Če bi pa tudi naša država podpirala izvoz s premijami, če bi skrbela za nizke železniške stroške, če bi skrbela tudi

Danes v soboto ob pol 9. uri zvečer v Trgovskem domu

DRUŽABNI VEČER

Združenja trgovcev
v Ljubljani.

Sodelujejo: Josip Daneš, član
Narodnega gledališča, Petrovičev
vokalni kvartet in Cvirnov jazz-
band.

za nizke izvozne kredite, potem bi bil tudi zaslužek izvoznika večji in on bi mogel plačati več tudi kmetovalcu. Predvsem pa bi se izvoz povečal, ker bi mogel naš izvoznik konkurirati na tujih trgih in prodajati tudi pri nizki ceni blaga še vedno z dobičkom. V deželo pa bi prihajal denar, ki bi oplajal vse druge panoge gospodarstva.

Izvoz je zato prvi pogoj za izboljšanje cen in za dvig narodnega dohodka. In zato treba na tem dejstvu zgraditi tudi vso državno gospodarsko politiko. Vsaka odredba, ki je na škodo izvozu, je napačna, ker je v škodo tudi kmetovalcu. Dvigniti izvoz — to je naravna pot k boljšim cenam in k povečanju kupne moči kmetijskega prebivalstva, vsa druga sredstva pa so le umetna, plod raznih teoretičnih spekulacij, ki so se doslej še vedno ponesrečila. Zato treba že enkrat dosežene izkušnje izrabiti in posvetiti vso skrb le izvozu. Kajti le od izvoza je odvisno izboljšanje cen za kmetijske proizvode.

† P. Hugolin Sattner

V petek ob trideset letih po polnoči je umrl v Ljubljani p. Hugolin Sattner, eden največjih slovenskih glasbenikov in eden najplemenitejših sinov, kar jih je imel slovenski narod. Nesmrtno zasluže pok. p. Hugolina Sattnerja za razvoj slovenske glasbe in umetnosti bodo za vedno zapisane v zgodovini slovenskega naroda. V slovenski tradiciji pa bo prav tako živel za vse čase spomin na p. Hugolina Sattnerja kot na moža, ki je s svojo srčno kulturo, s svojo plemenitostjo značaja in veliko dobrotljivostjo dvignil lik slovenskega gospoda do najvišje popolnosti. Umrl nam je veliki delavec na polju naše kulture, ostal pa nam je vzor, ki za vse čase opominja, kakšen bodi pravi kulturni delavec naroda. Večna slava spominu p. Hugolina Sattnerja!

KAJ JE DUMPING

V dekretu španske vlade z dne 10. t. m. se je prvič uradno definirala pojm dumpinga. Po tej definiciji smatra španska vlada za dumping, če se tuje blago prodaja v Španiji po nižjih cenah, kakor pa veljajo v državi produkcije. Za dumping smatra nadalje španska vlada, če je uvozna carina na sirovine višja, kakor pa carina na gotove izdelke, ki se izdelujejo iz teh sirovin. Dumping je tudi, če se prodaja blago po nižjih cenah vsled sklepa mednarodnih trustov ali kartelov. Blago, ki se izdeluje v kaznilnicah in pod pogoji, ki ne odgovarjajo mednarodnim načelom o socialni zaščiti delavstva, se tudi smatra kot dumping blago in to brez ozira na ceno tega blaga.

NOVI DEVIZNI PREDPISI V ŠPANJI

Španski devizni urad je uvedel novo postopanje za nakazilo deviz za plačevanje uvoza. Vsaka uvozna kupčija mora biti odsej odobrena od devizne centrale v Madridu. Izdaja deviz se more zahtevati šele pri dospelosti računov, dočim se do sedaj izdajale devize mnogo prej.

Delo in zahteve trgovskih pomočnikov

V četrtek zvečer je bil v veliki dvorani Trgovskega doma občni zbor Pomočniškega zbora. Občni zbor je pokazal lepo solidarnost trgovskih pomočnikov, a tudi potrebo intenzivnega dela za povečanje stanovske solidarnosti med trgovskimi pomočniki.

Občni zbor je otvoril in vodil agilni društveni predsednik Melicar, ki je konstatiral sklepčnost in pozdravil posebno tople zastopnike Združenja trgovcev: načelnika Soosa, člana uprave Ivana Bahoveca in tajnika Šmuka ter urednika »Trgovskega lista«. Nato je podal v kratkih obrisih pregled društvenega dela. Sedanja gospodarska stiska je zlasti prizadela trgovske pomočnike, ki najbolj občutijo težke posledice raznih redukcij osebja in znižanja plač. Kakor je razumljivo, da si hočejo pomagati podjetja z redukcijo stroškov za osebne izdatke, tako pa je treba poudariti, da se na ta način ne pride iz krize, ker zmanjševanje dohodkov nameščencev samo škoduje gospodarstvu. V sedanjih krizi je še zlasti potrebno, da so trgovski pomočniki stanovsko zavedni. Žal pa se mora konstatirati, da je te zavednosti mnogo premalo. Predsednik Melicar se nato zahvaljuje banski upravi in Združenju trgovcev za darilo po 5000 Din za brezposelne trgovske pomočnike. Brez te podpore ne bi mogel Pomočniški zbor zadostiti svoji socialni dolžnosti do tovarišev v sili. Uprava odbora je sklenila, da uvede posebno doklado v višini 2 Din mesečno za podpiranje brezposelnih tovarišev. Z ostrimi besedami graja predsednik, ker niso hoteli nekateri pomočniki in pomočnice plačevati te doklade. Uprava je sklenila, da ima v bodoče pravico do brezposelne podpore samo tisti, ki redno plačuje doklado in ki je zapisan v pomočniškem registru. (Odobranje.)

V imenu združenja je nato pozdravil zbor g. Ivan Bahovec. Kakor v drugih organizacijah, tako se vidi tudi v Pomočniškem zboru, da delajo le nekateri, dočim se drugi odtegujejo svojim dolžnostim do društva. Toda to je napačno, ker le močne organizacije nekaj veljajo. Ves drugačen uspeh ima predsednik, ki more govoriti le v imenu odbora. Zato pozivlja vse trgovske pomočnike, da se čim bolj oklenejo svojega društva, Združenja trgovcev pa bo društvu stalo vedno krepko ob strani. Danes ni nobenega nasprotja med šefom in pomočnikom, ker je potrebno sodelovanje obeh, ker le s složnim delom je mogoče najti izhod iz krize. Položaj pomočnikov je bil nekoč, ko so bili brez svoje organi-

zacije mnogo težji, zato pa je tem večja dolžnost pomočnikov, da delajo za napredek svoje organizacije. (Glasen aplavz.)

Mesto odsotnega tajnika Krausa, je prečital njegovo poročilo g. Sitar. Iz tajnikovega poročila posnemamo: Vслед podpore banske uprave in Združenja trgovcev je mogla uprava podpirati brezposelne tovariše. Opetovano je tudi intervenirala za brezposelne člane in v ta namen razposlala tudi na stotine dopisov. — Uprava se je trudila, da bi dosegla uvedbo poletnega časa v trgovinah. Njena akcija pa ni imela uspeha in samo nekaj trgovin je uvedlo poletni čas. Uprava je nadalje nastopila proti temu, da se sprejemajo v gremialno šolo tudi gojenci, ki nimajo dovršenih treh razredov srednje šole. Moramo vztrajati na tem, da so v naših vrstah samo inteligentnejši ljudje, je dejal s poudarkom tajnik. Pri volitvah v Delavsko zbornico so dobili pomočniki svojega zastopnika v upravi zbornice in sedaj se je ustanovil tudi poseben pomočniški odsek. Uprava je uvedla natančno evidenco članstva. Pri 279 podjetjih je nameščenih 669 pomočnikov in pomočnic. Največ podjetnikov ima le po enega pomočnika, 70 po 2, 26 po 3, dočim so podjetja z več pomočniki le redka. Največ je 26 pomočnikov pri eni tvrdki. V teku leta je bilo 191 pomočnikov odpuščenih, ki so postali brezposelni. Večina so odpustile tvrdke, ki so imele 2 pomočnika, enega. V pomoč brezposelnih se je vpeljala doklada v višini 2 Din mesečno, ki se letos bolj redno plačuje.

Blagajniško poročilo je podal g. Lampič. Stanje blagajne je primeroma ugodno. Potrebno pa je, da se stanovska zavednost trg. pomočnikov poveča. Soglasno je bilo nato sprejeto poročilo nadzorstva in soglasno so se izvršile tudi nadomestne volitve. Ko je sklenil zbor, da ostanejo stare doklade, se je prešlo na slučajnosti. Zlasti so se pomočniki pritoževali nad velikimi dajatvami v bednostni sklad, od katerega nimajo pomočniki nič. Nadalje se je zahtevala uvedba 9 urnika. Načelnik Soss je nato pojasnil v krajšem govoru stanje obeh vprašanj. Potruditi pa se morajo tudi pomočniki sami, da bosta obe vprašanji v njih smislu rešeni in to s tem, da se z večjo vneto oklenejo svoje organizacije. (Odobranje.)

Nato je predsednik Melicar podal nekatera pojasnila o novem osnutku uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin, nakar je zaključil občni zbor s pozivom na vse pomočnike, da delajo z vso vneto za napredek svoje stanovske organizacije.

Dospelost davkov v 2. četrtletju

Davčna uprava za mesto Ljubljana je izdala ta razglas o dospelosti davkov v 2. četrtletju:

V smislu čl. 148. zakona o neposrednih davkih se objavlja, da dospe v II. četrtletju 1934 v plačilo:

A) dne 1. aprila 1934

II. četrtletni obroki zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice;

B) dne 15. avgusta 1934

I. polletni obrok zemljarine.

Prizadeti davčni zavezanci se opozarjajo, da te obroke v lastnem interesu poravnajo pravočasno, in sicer davke, navedene

ad A) najkasneje do dne 15. maja 1934

ad B) najkasneje do dne 15. avgusta 1934.

Uslužbenški davek morajo pobrati, odnosno odvesti davčni upravi s seznamkom vsi delodajalci, ki zaposlujejo nad 20 uslužbencev, kakor tudi vse državne in samoupravne institucije in načeloma družbenemu davku zavezane osebe neglede na število zaposlenih — najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci pa morajo pobrati uslužbenški davek v davčnih znamkah tako, da jih ob vsakokratnem izplačilu mezd nalepijo v davčni knjižici na zato določenem mestu in uničijo z žigom ali svojo ročnim podpisom. (Čl. 98., 99., 100. zak. in pravilnik o neposrednih davkih.)

Vsi nameščenci in delavci, ki so zavezani socialnemu zavarovanju in vsi prejemniki pokojnin iz sredstev samostojnih pokojninskih ustanov, plačujejo 0-50 % od kosmatega zaslužka, mezde, odnosno pokojnin, če od teh svojih prejemkov plačujejo uslužbenški davek najmanj po di-

narjev 0-50 dnevno, Din 2— tedensko, odnosno Din 11— mesečno.

Pri davčnih zavezancih, ki niso zaposleni ves teden, se vzame kot podlaga za odmero te davščine celotni zaslužek dotičnega tedna kot tedensko ponavljajoči se dohodek.

Službodavci nameščencev in delavcev, označenih v prvem odstavku tega paragrafa, in samostojne pokojninske ustanove plačujejo 1 % vseh kosmatih zaslužkov in mezd, odnosno pokojnin. Te davščine se oproščajo država in banovina, ostala samoupravna telesa pa le, če ne izvršujejo pridobitnih poslov.

Službodavci in samostojne pokojninske ustanove odtegujejo davščino iz 1. odstavka § 1 ob izplačilu ter jo odvajajo obenem s svojo davščino iz 3. odstavka § 1 pristojni davčni upravi, ki nadzira pravilno odtegotanje in odvajanje.

Donos te davščine se steka v »Bednostni sklad« in je pri vsakem predkazilu denarja to na položnici označiti.

Pravilnik o izrednih davščinah za »Bednostni sklad« z dne 7. junija 1933. »Službeni list« št. 63/406 z dne 5. avgusta 1933 je z dnem 31. marca 1934 prenehal veljati. Kolikor v njem vsebovane davščine še niso pobrane, naj se za čas do 31. marca 1934 takoj prepišejo in izterjajo.

Davek na neoženjene osebe, katerih mesečni prejemki znašajo več ko 2500 Din, pa morajo vsi delodajalci brez izjeme odpremiti v istem roku davčni upravi v gotovini.

Zavodi, naprave in podjetja, ki so dolžna pobirati davek na rente po čl. 71. zakona o nep. davkih, morajo odpremiti pobrane zneske po seznamku najkasneje v 45. dneh po preteku vsakega polletja, torej za

I. polletje do vštete 14. avgusta 1934.

II. polletje do vštete 14. februarja 1935.

Davčni zavezanci splošnega davka na posl. promet po zakonu z dne 31. januarja 1922, ki plačujejo davek po knjigi opravljenega prometa, morajo predložiti prijave in plačati ustrezni davek za II. četrtletje 1934 najkasneje 30. aprila 1934.

Davčni zavezanci skupnega davka na poslovni promet, po zakonu z dne 12. julija 1930., ki so izbrali način plačevanja po vplačilih v gotovini in menicah, morajo polagati odplačila po prometu prejšnjega meseca v 20 dneh po preteku vsakega meseca z mesečnimi prijavami, oni pa, ki so izbrali za podstavo obračuna promet po fakturah pa v 50 dneh po preteku vsakega meseca.

Dokler se ne izvrši odmera davkov za tekoče leto, se morajo plačevati po davčnem predpisu iz prejšnjega leta (čl. 147.).

Davek novih davčnih zavezancev in novih davčnih predmetov se mora plačati najkasneje v 30 dneh po prejemu plačilnega naloga.

Kdor ne plača dospelih obrokov do skrajnega plačilnega roka, mora plačati od tega dne pa do dne plačila 6 % letne zamudne obresti in proti njemu se uvede izvršilno postopanje, ki je v zvezi s sledečimi stroški:

- a) za pismeni opomin ena para od vsakega dinarja dolga, najmanj pa 10 Din;
- b) za rubežen 2 pari od vsakega dinarja dolga, najmanj pa 10 Din in taksa po t. p. 79. taksnega zakona v znesku 5 Din;
- c) za dražbo taksa po t. p. 81. taksnega zakona.

Adria prasek je boljši

Jadranski teden

V dneh od 28. aprila do 6. maja priredi Jadranska straža jadranski teden, ki naj bo manifestacija Slovencev za njih morje, a tudi za zgraditev prepotrebne zveze Slovenije z morjem. In da bo ta volja Slovenije po zvezi z morjem poudarjena z vsem učinkom, je potrebno, da vsi brez izjeme delamo za čim večji uspeh jadranskega tedna. Program jadranskega tedna je bogat in pester, da bo jadranski teden tudi sam po sebi privlačen.

Za danes navajamo te točke s programa jadranskega tedna:

Dne 28. aprila: akademija podmladka Jadranske Straže v Unionu.

Dne 29. aprila: zjutraj budnica, dopoldne predavanje v radiu, popoldan velika tombola na Kongresnem trgu.

Dne 30. aprila: žurna radio-reportaža o morju. Načelni nagovor dr. Pirkmajerja, predsednika oblastnega odbora, potpisno kramljanje s spremljevanjem reproduc. glasbe, solospelov, kvarteta itd. Predstave v operi in v kinu. Prodaja kolkov JS po mestu. Izložbe v stilu belo-modrega tedna.

Dne 5. maja: velika družabna prireditel Jadranske straže na Taboru; pevski zbor »Tabor« zapoje himno Jadranske straže, Delakova izvaja s svojo plesno skupino pomorske plesne, šentjakovski oder daje odlomek iz Bučarjeve operete »Studentje smok«.

Dne 6. maja: veliko zborovanje na Kongresnem trgu o pomenu in ureničenju železniške in avtomobilske zveze Slovenije z morjem. Priredita Jadranska straža in akcijski odbor za zvezo Slovenije z morjem. Govorili bodo gospodarstveniki.

Pomudbe-poupraševanja

Ameriška tvrdka Armand Katz Co, New York, 76 Gold Street, se zanima za uvoz surovih, nesoljenih svinjskih kož (raw salted hogskins) iz naše države. — Tvrdka dopisuje v angleškem in francoskem jeziku.

JAVNO ZBOROVANJE

priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol desetih dop. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti društvo »Delo in eksistenca«. Razpravljalo se bo o vprašanjih: »Kako zaposliti duševne delavce« in »Kam z našo izsoljeno mladino«. Na to zborovanje je društvo povabilo vse predstavnike oblasti, šol, raznih združenj, društev, institucij itd. Vabi pa prav posebno tudi gospodarske kroge, ker je mnenja, da le ti premalo upoštevajo tesno povezanost gospodarskih in socialnih vprašanj ter da kažejo premalo iniciative in aktivnosti v borbi proti brezposelnosti, ki danes že nevarno izpodjeda korenine tolikim zasebnim gospodarskim podjetjem. — (O stališču gospodarskih krogov izpregovorimo po zborovanju, op. ured.)

Po svetu

Zunanji minister Jevtić je bil na svojem potu v Ankaru na vseh večjih postajah, na katerih se je vlak ustavil, prisrčno pozdravljen od turškega prebivalstva. Oficialen sprejem pa mu je priredila turška vlada na postaji v Ankari.

Na banketu, ki je bil prirejen v čast zunanjemu ministru, je pozdravil turški zunanji minister Ruždi bej ministra Jevtića s politično pomembnim govorom, na katerega je odgovoril minister Jevtić s prav tako pomembnim političnim govorom. Oba ministra sta koncem svojih govorov napila suverenoma obeh držav ter napredku Jugoslavije, oz. Turčije.

Zun. min. Ruždi bej je v svojem govoru dejal, da je temelj skupne misli obeh držav geslo: Balkan balkanskim narodom! Na tem temelju hočejo zgraditi veličastno zgradbo, ki je vzvišena nad vsakim sumničanjem. Balkanski pakt ni niti najmanj agresiven, niti sumljiv, temveč prijateljski in reformatorski v smislu splošno človeških idealov.

Zunanji minister Jevtić pa je v svojem govoru poudaril, da bo politika sporazumevanja, ki jo dosledno izvajate obe državi, prav gotovo privedla do sporazuma vseh držav balkanskega polotoka. Prvi korak k temu je bil podpis balkanskega pakta. Če se je dosedaj v tem pogledu nekaj zakasnilo, to ne sme oslabilj naše volje in z nezmisljivo aktivnostjo je treba delati za doseg tega visokega cilja.

Sofijska »Kambana« trdi, da se dela na sklenitvi novega balkanskega pakta, ki bi ga podpisala tudi Bolgarska.

Francoski zunanji minister Barthou obišče še v aprilu tudi Beograd in Bukarešto.

Pomočnik albanskega zun. ministra Berati se je na povratku iz Prage ustavil v Beogradu, kjer je imel več sestankov z našimi državniki. Skušal bo doseči ureditev obmejnega prometa med Jugoslavijo in Albanijo.

Gen. konzulat v Bratislavi je zopet obnoven, konzulat v Brajli pa je odpravljen.

Mušanov je odpotoval iz Londona v Berlin in nato odpotuje še v Rim.

Rumunski posl. Popovici ni padel kot žrtev zločincev Staviskijeve mafije, temveč je bil umorjen od treh srednješolcev, ki so iz najboljših krogov. Študenti so hoteli poslanca oropati.

Brezposelnost narašča po podatkih Mednarodnega urada za delo le še v petih državah in sicer v Belgiji, Bolgariji, Franciji, Irski in Portugalski.

Med Češkoslovaško in Francijo je bila podpisana pogodba o medsebojnem podpiranju brezposelnih. Češkoslovaški državljani bodo prejemali v Franciji enake brezposelne podpore ko francoski državljani.

Ameriške tvornice orožja delajo s polno paro, da morejo zadovoljiti vsem naročilom iz Japonske in Kitajske.

Knez Starhemberg je odšel v Rim po nova navodila Mussolinija glede na bodočo akcijo Heimwehra in svojega vstopa v vlado.

Habsburški zakoni, ki prepovedujejo Habsburžanom povratek v Avstrijo in ki odrejajo zaplembo njih premoženja, izpadejo iz nove avstrijske ustave.

V nekem kamnolomu na Semmeringu je bilo ukradenih 17 zabojev s po 25 kg dinamita. Boje se, da bo to razstrelivo služilo za atentate.

Francoski železničarji nameravajo za prvi maj proglasiti generalni štrajk v protest proti znižanju plač.

Ker Trocki ni držal dane besede in je za časa svojega bivanja v pariški okolici aktivno sodeloval pri komunistični propagandi, bo izgnan iz Francije in mu ne bo dovoljeno niti bivanje na Korziki.

Teden prizanesljivosti je sedanj teden v Franciji. Časopisi so ustavili vse polemike in medsebojne napade ter poročajo zlasti o dobrih delih ljudi.

Za kardinala bo imenovan berlinski škof. V mestu Prato, v ital. provinci Aquilla je prišlo do težkih spopadov med demonstranti in karabinerji. En demonstrant je bil ubit, več pa ranjenih.

Politična situacija v Španiji se stalno postruje. V Valenciji je morala vlada proglasiti obsešno stanje. Pravosodni minister je odstopil.

Japonski tisk ni poročal niti z besedico o reševanju brodolomcev s »Čeljuskinac« po ruskih letalcih.

Zagrebska borza v l. 1933.

Občni zbor zagrebske borze bo dne 25. t. m. Iz poslovnega poročila, ki bo predloženo temu obnemu zboru, posnemamo:

Promet na borzi je od l. 1930, ko je dosegel najvišjo stopnjo, padal konstantno, kakor je razvidno iz teh števil (vse v milijonih dinarjev):

Leta 1929. je znašal blagovni promet 99,4, efektni 261,8, devizni 3131,8, valutni 4,0, ves promet 3497,2.

L. 1930. je znašal blagovni 80,0, efektni 335,0, devizni 3143,9, valutni 2,3, skupno 3561,3.

L. 1931. je nastal prvi padec in je znašal blagovni promet 43,9, efektni 271,4, devizni 2877,3, valutni 62,1, skupaj 3255,0 ali za 306 milijonov manj ko v l. 1930.

L. 1932. je bil padec posebej velik ter je znašal: blagovni promet 49,5, efektni 98,6, devizni 416,5, valutni 40,7, skupaj 605,4 ali za celih 1650 milijonov manj ko v letu 1931.

V l. 1933. je promet še nadalje nazadoval. Blagovni promet je znašal 17,2, efektni 67,3, devizni 397,4, valutni 44,5, skupaj 526,6 ali za 121 milijonov manj ko v l. 1932.

Skupni promet je torej nazadoval od l. 1930 za približno 3040 milijonov Din.

Plačilni promet s tujino se je v preteklem letu vršil največ v kliringih, kompenzacijah in s polaganjem začasnih vezanih dinarjev. Zato je tudi promet tako silno nazadoval. V glavnem se je vršil ves promet le v zasebnem kliringu z Avstrijo in v bonih grške narodne banke. Na podoben način ko z Avstrijo bi se moral urediti tudi ves drugi promet. Samo na ta način bi tudi narasel promet v devizah.

Promet v valutah se je nekoliko dvignil. Ta promet pa nima več onega pomena ko nekdanj, ker je dotok dolarjev od naših izseljencev skoraj prenehal, a tudi turizem nima več prejšnjega pomena za naš valutni trg, ker se vrši denarni promet na drugih podlagah. Dejanski dvig prometa je le posledica višjih tečajev in večje koncentracije valutnih poslov na domači borzi.

Efektivi promet je bil manjši ko v letu 1932., pri posameznih papirjih pa je bil razvoj neenak. V vojni škodi je bil promet večji in dosegel celo v decembru rekordno višino. V dinarskih državnih papirjih je promet bistveno popustil in manjši je bil tudi v dolarskih papirjih. Nazadovanje prometa v dolarskih papirjih je bilo posledica padca tečaja na tujih borzah, otežkočenega plasmana novih papirjev na našem trgu ter velikih težav pri vnovčevanju teh papirjev. Zelo neugodno je vplivalo tudi to, da so se začele obresti izplačevati v dinarjih in to po nižji vsoti, kakor pa bi odgovarjala zakonito določeni pariteti. Zato so preračunano v dinarje dobili lastniki dolarskih papirjev znatno manj ko prejšnja leta.

V delnicah je bil promet zelo slab in je padel od 3,7 na 2 milijona Din. Največ prometa je bilo v delnicah Narodne banke.

Mednarodni borzni indeksi

Razporeditev na vseh velikih borzah je bilo v preteklem tednu slabo in razen v Londonu, kjer je ugodni angleški proračun dvignil zaupanje v dvig gospodarstva, so nazadovali tečaji na vseh borzah, kakor se vidi iz teh števil:

Koncem	17.3.	24.3	31.3	7.4.	14.4.
1927 = 100%		1	9	3	4
London	79-9	80-4	80-4	80-4	81-4
Pariz	55-0	54-9	54-3	56-0	55-8
Berlin	32-2	31-8	31-8	31-6	31-2
Dunaj	32-6	31-9	31-9	32-2	30-4
Praga	59-7	59-5	59-0	58-9	58-2
Milan	76-9	76-8	77-3	78-2	76-9
Bruselj	26-9	26-4	25-9	27-1	26-9
Amsterdam	34-8	33-6	33-3	33-6	33-2
Stockholm	13-0	12-7	12-6	12-6	12-6
Curiah	42-3	41-3	41-7	41-5	41-4
New York	62-8	61-0	61-9	64-4	64-0

Na podlagi tečajev na 11 velikih borzah izračunani mednarodni borzni indeksi je v preteklem tednu padel od 47,0 na 46,5%.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca padajoča: promet Din 2 milijona 140.381-01.

V tekočem borznem tednu je bilo perfektirano znatno manj deviznih zaključkov nego v minulem tednu, čigar skupni zaključki so znašali 2.703 tisoč Din, tedaj za 563 tisoč dinarjev več kot v tem tednu.

Na poedinih borznih sestankih je bil dosežen naslednji dnevni devizni promet: Dne 16. aprila Din 1.181.724-69 Newyork-Paris.

Dne 17. aprila Din 279.197-55 Dunaj-London.

Dne 18. aprila Din 274.821-06 Din-London.

Dne 19. aprila Din 209.003-53 Dunaj.

Dne 20. aprila Din 195.634-18 Dunaj.

Narodna banka je tokrat posredovala samo v devizi London, katere je dala skupno za Din 200.000 na razpolago.

Porast oziroma nazadovanje skupnega v tekočem tednu v posamezni devizi dosežena prometa je bil v primeri s pretečnim borznim tednom naslednji (vse v tisočih Din):

Devize: Amsterdam (minuli teden 32), tekoči teden —, Bruselj (3) —, Berlin (1) 3, Curiah (12) 8, Din-deviza (267) 326 av. priv. kl., London (343) 419 inkl. priv. kliring, Newyork (54) 539, Pariz (832) 252, Praga (239) 2, Trst (30) 32, Dunaj (839) 559 priv. kliring, Budimpešta (51) —.

Največje nazadovanje prometa izkazuje deviza Pariz, katere je bilo v tem tednu nabavljeno za 580 tisoč Din manje, dalje Praga za 237 tisoč Din manje, nalik Dunaju, čigar zaključki v privatnem kliringu znašajo 280 tisoč Din manje nego v prejšnjem tednu. Nasprotno pa beleži deviza Newyork to pot znaten prometni porast nad 485 tisoč dinarjev in Din-deviza v avstrijskem privatnem kliringu povečanje prometa za 59 tisoč dinarjev.

Od skupnega prometa v angl. funtih odpade na zaključke v privatnem kliringu Din 113.000, dočim ni bilo v jugoslovensko-španskem privatnem kliringu še nobenega zaključka, pač pa zgolj denarna notica na bazi Din 6-40 od torka 17. t. m. dalje.

V avstrijskem in angleškem privatnem kliringu so bili v razdobju tega tedna doseženi naslednji najnižji oziroma najvišji dnevni tečaji.

Avstrijski šilingi: 16. in 17. aprila 9-20 do 9-30, 18. aprila 9-23-9-325, 19. in 20. aprila 9-25-9-35.

Angleški funti: 16. aprila 254-70-256-30, 17. aprila 255-70-257-30, 18. aprila 255-50 do 257-10, 19. aprila 255-10-256-70, 20. aprila 254-50-256-10.

Boni grške Narodne banke niso notirali. Devizna tečajnica tekočega tedna očituje stalno tečajno opadanje, zlasti pri devizi Berlin in Newyork, dočim so beležile devize Curiah, Praga in Pariz skozi vse tekoče borzne dneve brez sprememb.

Od ponedeljka na petek je edini Amsterdam za malenkost uvrstil svoj denarni in blagovni tečaj, dočim je v tem času popustil Berlin za 5 točk, Newyork za 8-34 točke, Bruselj za 0-56 točke, London za 0-89 točke in slednjič Trst za 0-55 točke.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Devize	16. aprila t. l.	20. aprila t. l.
	najnižji	najvišji
	Din	Din
Amsterdam	2316-51	2327-87
Berlin	1350-14	1360-94
Bruselj	800-52	804-46
Curiah	1108-35	1113-85
London	175-97	177-77
Newyork	3394-39	3422-65
Pariz	225-88	227-—
Praga	142-23	143-09
Trst	291-01	293-41

Valutno tržišče

Dne 16. t. m. je došlo po dolgem času do manjših valutnih zaključkov v skupnem iznosu 70 tisoč dinarjev. Od tega odpade največ t. j. 35 tisoč Din na hol. goldinarje, 32 tisoč Din na šp. pesete, 2 tisoč Din na poljske zlate in en tisoč dinarjev na švedske krome.

Efektivo tržišče

Tendenca nespremenjena stalna.

Malo ne vsi na tukajšnji borzi beleženi državni vrednostni papirji so skozi ves tekoči teden obdržali svoje denarne in blagovne notice na bazi tečajev ponedeljkevega borznega sestanka (16. t. m.), ko so beležili:

7% inv. posojilo 71-72-50; agrarne obveznice 36-37; 8% Blair 54-55; 7% Blair 52-50-53; Seligmanove obv. 66 povpr.; begl. obv. 54-54-75; voj. škoda 313-314.

Od ponedeljka na četrtek je oslabil denarni tečaj Vojne škode za celih sedem točk, dočim se je na včeranjem borznem sestanku okrepilo povpraševanje po tem efektu za tri točke tako, da znaša faktični tečajni padec v razdobju tekočega tedna le štiri točke. Nasprotno pa je bila Vojna škoda nudena na sredinem borznem sestanku za 6 točk nižje ko v torek, oziroma za 7 točk nižje ko 16. t. m.

Notice bančnih in industrijskih efektov so izostale, edinole Kranjska industrijska družba je bila na vseh borznih dneh tekočega tedna nudena po Din 250-— za kom.

Žitno tržišče

Tendenca mirna.

Cene so ostale še nadalje brez izprememb, zaključen pa je bil en vagon koruze in en vagon pšenice.

Žitna tečajnica od 16. do 20. t. m. je bila sledeča:

Koruzi: času primerno suha, s kvaliteto garancijo za april, navadna voznina, slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 120 do 122-50, cene za 100 kg fco vagon;

popolnoma suha, s kvaliteto garancijo za maj, navadna voznina, slovenska postaja, plačilo 30 dni 127-50-130.

Pšenica: bačka 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slovenska postaja, plačilo 30 dni 147-50-150;

banatska, 77 kg, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni 152-50-155.

Moka: bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 240-242;

banatska, nularica, slovenska postaja, plačilo 30 dni 250-252.

Lesno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna, povpraševanja pa še vedno živahna.

V lesni trgovini je še dokaj živahno; kupujejo se predvsem trami v vseh dimenzijah, in tudi mehki les se išče v večjih količinah. Navzlic temu pa vlada v trgovskih krogih silna nervoznost. Kajti še sedaj si nismo na jasnem glede italijanske carine na uvoženi les. Danes prinašajo časopisi ponovno vest o povišanju carine s strani Italije. O kakih detajlih nove carine pa zopet ni nobenih točnih podatkov, vsled česar je zavladal na našem lesnem tržišču zopet zastoj in razburjenost.

Sezona v testonih je minula in našim producentom, ki so čakali na zboljšanje cen, je blago stalo neprodano. Vsled slabe kampanje v oranžah pa so se skušali storirati tudi že obstoječi zaključki.

Rukovina se še nadalje išče in sicer tako surova kakor parjena. Sicer se je produkcija bukovine povečala, vendar pa suhega blaga že primanjkuje.

V oglju je konjunktura dobra, medtem ko so drva docela popustila.

Obrtniška razstava na Ljubljanskem velesejmu

Letošnji Ljubljanski velesejem bo v času od 30. maja do 10. junija. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za T. O. I. namerava porabiti to priliko, da priredi posebno obrtniško propagandno razstavo v svojem paviljonu. Po posvetovanju z obrtniškim organizacijami se je zbornični obrtni odsek odločil, da prikaže na tej razstavi najzornost in najmodernejšo urejene obrtniške delavnice najvažnejših strokov v zborničnem področju s fotografičnimi posnetki (slikami) dotičnih delavnic. Ta razstava naj nudi nekako revijo o tehnični višini našega obrta v Dravski banovini. Obenem bodo označene tudi dotične tvrdke, kar bo gotovo v velikem interesu za njihov renome, pa tudi statistični podatki o številu zaposlenih moči, ki naj pokažejo produktivno kapaciteto posameznih strokov.

Pozivamo zato lastnike moderno urejenih obrtniških delavnic, da takoj pošljejo na naslov: »Zavod za pospeševanje obrta Zbornice T. O. I.«: 1. fotografične posnetke zunanosti svoje delavnice (zgradba); 2. fotografične notranjosti delavnice, posameznih oddelkov, strojnih naprav, shramb orodja, sirovin itd.; 3. fotografične posnetke najlepših ali najvažnejših svojih izdelkov; 4. podatke, koliko pomožnih moči in od katerih strokov imajo zaposlenih, katere vrste specialnih predmetov izdelujejo, ali bi jih mogli izdelovati in v kakšni količini; 5. ali jim delajo konkurenco domača ali tuja (inozemski) tovarniška podjetja; 6. kakšen je pogon in kako močan. Obrtniški obrati, pri katerih bi veljale samo nekatere točke, naj pošljejo gradivo samo za ono, kar pri njih prihaja v poštev.

Razstava slik in drugega propagandnega gradiva je brezplačna. Rok za prijavo in pošiljatev je do 1. maja t. l. Eventualna pojasnila dobe interesi pri Zbornici za T. O. I.

Adria prašek je boljši**Dobava prodaja**

Dravska direkcija pošte v Ljubljani proda z direktno ustmeno pogodbo okoli 6000 kg starega železa in okoli 7500 kg stare žice od 2 do 4 mm debeline. Prodaja bo dne 30. aprila v prostorih poštne garaže v Ljubljani, Robbova ulica, ob 11., kjer se material lahko vidi. Istotam so na vpogled pogoji.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 25. aprila ponudbe o dobavi 7000 kg ovsu, 135 električnih žarnic in 50 cilindrov kisika in 20 cilindrov dissous-plina.

Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 2. maja ponudbe za dobavo 600 kilogramov bencina za motorje.

Dne 24. aprila bo pri Komandi mesta v Novem mestu javna pogodba za dobavo 300 m³ drv.

Dne 27. aprila bo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustmena pogodba za dobavo 13.350 kg petroleja.

Dne 28. aprila bo pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu ustmena javna licitacija za dobavo 20.000 kg olja, 100 kg marmelade, 1000 kg paprike in 300 kg čaja. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Restavracija na postaji Zidani most se odda v zakup z licitacijo dne 28. maja pri Direkciji drž. železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Dne 26. aprila se sklene pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu javna ustna pogodba glede dobave 2292 m³ drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za V in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zunanja trgovina

Izvoz Čeoslovaške se povečal za tretjino

Valed devalvacije čeoslovaške krone se je čeoslovaški izvoz znatno dvignil in sicer od 449 milijonov Kč v februarju na 632 milijonov v marcu. Uvoz pa se je dvignil v istem času le od 506 na 571 milijonov, da je bila čsl. trgovinska bilanca v marcu aktivna za 61 milijonov.

Ves promet v zunanji trgovini znaša v 1. četrtletju t. l. 2-9 milijard Kč napram 2-5 milijardam v letu 1933 in 3-8 pred dvema letoma. Izvoz je znašal v letošnjem 1. četrtletju 1-48 mil., l. 1933 1-3, l. 1932 1-8 in l. 1931 3-1 milijard, uvoz pa 1-45 milijarde napram 1-2 v l. 1933, 1-9 v l. 1932 in 2-6 milijard v l. 1931. Kako se je dvignila čeoslovaška zunanja trgovina v letošnjem letu, kažejo te številke:

	izvoz gotovih uvoza sirovin	izdelkov v milijonih Kč
januar	201	257
februar	287	316
marec	317	400

Čeoslovaški listi opozarjajo, da bi bilo napačno vsako oviranje uvoza, ker bi to nujno privedlo do nazadovanja izvoza.

JUGOSLAVIJA ZAHTEVA OD AVSTRIJE UVOZNE KONTINGENTE

Na podlagi klavzule o največji ugodnosti je jugoslovanska vlada zahtevala, da prizna Avstrija Jugoslaviji isti letni uvozni kontingent za jajca, kakor ga je priznala Poljski. Obenem je jugoslovanska vlada opozorila dunajsko vlado, da ne velja za jugoslovansko pšenico isti preferencial ko za madjarsko.

Adria prašek je boljši

Vsled visoke carine na stroje zgradi tvornica Singer v Monzi v Italiji novo tvornico šivalnih strojev, ki bo izdelala na teden po 100 šivalnih strojev.

Neki italijanski konzorcij se pogaja s poljskimi premovalniki v Dombrovi za stalno mesečno dobavo od 30 do 35 tisoč ton premoga.

Poljski je priznala Avstrija tedenski uvozni kontingent 3100 mesnatih in 600 pitanih svinj. V času od 15. avgusta do 16. oktobra more Avstrija znižati ta kontingent za eno četrtino, če ima prevelike viške lastne produkcije.

Nemčija bo odredila maksimalne cene za les, da prepreči špekulacijo.

Svetovna produkcija aluminija je znašala 136.000 ton, za 18.000 ton manj ko v prejšnjem letu.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašeni so konkurzi o imovinah:

Antona Perkause, prodajalca drv in premoga ter Antonije Perkause v Ljubljani; konkurzni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik dr. Goljar; prvi zbor upnikov dne 28. aprila ob pol 10, oglasitveni rok do 1. maja, ugotovitveni narok dne 7. maja ob pol 10.

zapuščine po pok. Leonu Hamannu, lastniku tvrdke I. C. Hamann; konkurzni sodnik Avsec, upravnik mase Leon Ozimič, ravnatelj Društva industrijev in veletrgovcev; prvi zbor upnikov dne 3. maja ob pol 10, oglasitveni rok do 1. junija, ugotovitveni narok dne 8. junija ob 9.

trgovca Stegmüllerja Antona v Muti. Konkurzni sodnik Cepuder, upravnik mase notar Gajšek Karel; prvi zbor upnikov pri sodišču v Marenbergu dne 26. aprila ob 9, oglasitveni rok do 12. maja, ugotovitveni narok dne 14. maja ob 9.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini dentista Joška Beveca v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik zasebni uradnik Cvirn Franc. Narok za sklepanje poravnave dne 25. maja, rok za oglasitev do 19. maja.

SESTANEK GOSPODARSKEGA SVETA MALE ANTANTE

Sestanek gospodarskega sveta Male antante bo dne 30. aprila v Bukarešti. Na dnevnem redu je predvsem vprašanje organizacijskega statuta gospodarskega sveta, organizacija glavnega tajništva, pregled dosedaj izvedenih sklepov prvega sestanka v Pragi ter trgovinsko politična pogajanja med tremi državami Male antante. Razpravljalo pa se bo tudi o paroplovnih družbah na Donavi ter o raznih industrijskih vprašanjih. Končno so na dnevnem redu tudi trgovinska pogajanja med Čeoslovaško in Jugoslavijo. V tem oziru se bo zlasti govorilo o izvozu jugoslovanske pšenice, svinj, masti, pšenične moke, sadja, mesnih izdelkov, pekmeza, rib in nekaterih rudarskih proizvodov.

ŠTEVILKE ANGLEŠKEGA PRORAČUNA

Z 31. marcem zaključeni državni proračun Anglije za l. 1933/34, ki izkazuje prebitek 31.148.000 funtov, se po izjavah finančnega ministra nikakor ne sme smatrati za uspeh splošnega gospodarstva, temveč areče in depresije.

Pred vsem so nizke obrestne mere dovolile finančnemu ministru, da je s konverzijami prištel 11 milijonov funtov. Prav tako je pripadlo ob smrti nekega bogataša državi nepričakovano 10 in pol milijona. Res je pa, da so davčni dohodki dosegli 30 milijonov nad pričakovano vsoto, toda kljub temu znaša padec teh dohodkov od onih v l. 1932/33. nad 30 milijonov. Vlada je torej računala s padcem zasebne pridobnine in misli baje tudi prebitek lanskega leta uporabiti za znižanje davkov, pridobnine, za povišanje lani znižanih uradniških plač ter za povišanje podpor brezposelnim. Debata o novem proračunu se je pričela 17. aprila.

Med tem se opaža v Angliji velik padec brezposelnosti, in je n. pr. padla ta v marcu za 116.322 ter znaša zdaj le še 2.200.577, torej najnižja od oktobra 1930 ali pol milijona pod lanskim številom brezposelnih. Računajo, da je padla brezposelnost splošno le za 5%, v stavbarstvu pa 13%, v krojaški stroki 26%. Premogovniki delajo neizpremenjeno. Poslabšanje se kaže edino v volneni industriji. — Sama trošarina na pivo je dala pet milijonov nad pričakovano vsoto, ker se je splošni promet povečal. Tako se rešuje kriza.

Denarstvo

Hranilnica Dravske banovine v Ljubljani izkazuje v svoji bilanci zmanjšanje hranilnih vlog od 93-3 na 89-1 milijonov dinarjev. Dvignile pa so se vloge po tekočih računih od 52-9 na 54-05 milijonov dinarjev. Tudi likvidnost banke se je povečala, in sicer od 21-86 na 25-4 milijonov dinarjev.

Devizne predpise je poostila Nemčija. Vsak izvoz nemških bankovcev je sedaj prepovedan. Brez predhodnega dovoljenja se sme v bodoče nakazati za bivanje v tujini samo 50 mark, mesto dosedanjih 200. Za potovanje v tujino sme vsak potnik vzeti s seboj še nadalje 200 mark, toda samo v čeki ali kreditnih pismih.

Po zadnjem izkazu čsl. Narodne banke (vse v milijonih Kč) se je zlata podloga povečala za 0-28 na 2.661,6, devizna za 2-2 na 54,2 in gotovina za 10-1 na 265-3. Menična posojila so padla za 8-4 na 888-4, lombardna pa za 98-1 na 888-3. Obtok bankovcev se je znižal za 313-9 na 5.398-7. Kritje se je povečalo od 40-9 na 41-4.

Zlati in devizni zaklad švicarske banke se je v času od 13. I. do 14. IV. skrčil od 2015 na 1720 milijonov švicarskih frankov. Istočasno pa je padej obtok bankovcev od 2162 na 1842 milijonov šv. frankov, da je zlato in devizno kritje le malo pod 100%.

Sovjetska vlada je razpisala prisilno notranje posojilo v višini 3 in pol milijard rubljev za nabavo raznih strojev v tujini. Posojilo se amortizira v 10 letih.

RAZNO

Za predsednika Rdečega križa je bil imenovan z ukazom Nj. Vel. kralja knez Pavle.

Iz varčevalnih vzrokov je znižala vlada s posebno uredbo število upravnih svetnikov pri razredni loteriji od 15 na 8 ter skrčila njih mesečne prejemke na mesečni pavšal 1500 Din, njih tantieme pa na največ 18.000 Din letno.

V Ljubljani je umrl gostilničar Tomaž Bizilj, lastnik renomirane gostilne »Pri kolovratu«. Bil je znan kot odličen obrtnik in kot človek zelo blagega srca, ki je vedno podpiral dijakne in reveže. Tudi za naša kulturna društva je imel pokojnik vedno odprte roke. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Že v 24 urah

barva, plesira in kemične snazi obleke, klobuke itd. Skrobliti in svetlelika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šeleburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Slovenci v Sarajevu, ki jih je okoli 2000, otvorijo na jesen slovensko ljudsko šolo.

Katastrofalen požar je bil v ptujski okoli in sta popolnoma pogoreli vasi Medvece in Sp. Pletenje. Škoda znaša poldrug milijon Din. Ni izključeno, da je ogenj povzročila zločinska roka. Pogorelo je tudi nekaj živine, več ljudi pa je dobilo težke opekline.

Pri preiskavi invalidskih izplačil v Banji Luki se je ugotovilo, da je bila država oškodovana za 300.000 Din.

Velik moderni hotel »Ilirija« se odpre v Biogradu na moru. Direktor hotela Josip Smolar je izjavil, da ima novi hotel 146 moderno urejenih sob z 260 posteljami in posebno turistično prenočišče za 100 oseb.

Mednarodni mlekarški kongres bo v začetku maja v Rimu. Kongresa se udeleži 29 držav, med njimi tudi Jugoslavija.

Večje družbo ponarejevalcev angleških funtov so odkrili v Newyorku. Ponarejevalci so že spravili v promet za 400.000 funtov, za več ko 100 milijonov Din.

Bafa je ustanovil paroplovno družbo »Morava«, ki bo skrbela za promet na Moravi. Ustanovni kapital družbe znaša 3 milijone Kč.

Tunel skozi Monthlanc nameravajo zgraditi. Veljal bo 450 milijonov fr. frankov.

Irzna poročila

ZAGREBSKI TRG Z VINOM IN ŽGANJEM

Ker ni zalog in bo komaj vino zadostovalo do nove trgatve, so cene vinu čvrste, pa čeprav ni kupcev. Stanje vinogradov je ugodno in mraz ni napravil nikjer škode. Ponekod težijo o suši, ki dela v nekaterih krajih težave pri okopavanju. — Cene so na zagrebškem trgu neizpremenjene in se plačuje vino na debelo tako-le: navadno belo vino iz zagrebske okolice po 3-50 do 4-50, stara vina po 4 do 6, kvalitetna vina l. 1933 po 5 do 6, stara po 6 do 8. V Dalmaciji so vsled izvrstne kakovosti vina iz l. 1933. cene nekoliko narastle. Črna vina se prodajajo po 30 do 35 par od stopnje, vina iz okolice Visa pa po 35 do 40 par od stopnje. Bela vina so dražja za 5 par od stopnje. Cene veljajo le v trgovini na debelo. — Od slovenskih vin se zahteva v Zagrebu v glavnem le ljutomerško vino, ki se plačuje po 5 do 6 za letnik 1933, starejši letniki pa so po 6 do 9 Din.

Na trgu z žganjem tudi ni nobenih izprememb. Žganje se izvaža le v malih količinah, ker pa ni zalog, so cene še nadalje čvrste. Slivovka se je podražila za 20 %

in pri tej ceni je ostalo. Nova slivovka se prodaja po 20 do 25, stara pa po 30 do 35 par za stopnjo.

DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG

Na goveji trg z dne 16. t. m. je bilo postavljenih: 903 volov, 369 bikov in 498 krav. Iz Jugoslavije je bilo 93 volov, 40 bikov in 8 krave. — Cene so bile te: fabrični voli I. vrste po 1-25 do 1-40, navadni voli I. vrste po 1-10 do 1-23, II. vrste po 1-— do 1-10, III. po 0-90 do 1-—; biki po 0-85 do 1-05, krave po 0-80 do 1-05, mršava živina po 0-57 do 0-80 šilinga za kg žive teže. — Tendencia: Ob mirnem prometu so se pocenili voli za 5 grošev, cene druge žive živine so ostale neizpremenjene.

Na svinjski trg z dne 17. t. m. je bilo postavljenih 3516 špeharjev in 9307 pršutarjev. Iz Jugoslavije je bilo 1736 špeharjev. — Cene so bile te: mangalica I. vrste po 1-25 do 1-30, II. vrste po 1-20 do 1-25, jugoslovanski križani I. vrste po 1-20 do 1-30, srednji po 1-15 do 1-20, slabše vrste po 1-10 do 1-15, stari po 1-10 do 1-15, pršutarji lahki po 1-15 do 1-30, težki po 1-— do 1-20, križani po 1-20 do 1-32 šilinga za kilogram žive teže. — Tendencia: Ob slabem prometu so se pocenili pršutarji in špeharji za 5 grošev, oni slabše vrste celo za 5 do 8 grošev. (Poročilo tvrdke Predovič in drug, Dunaj III. — St. Marx.)

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 22. aprila: 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivo) — 9.00: Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik) — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 9.45: Plošče — 10.00: Zdravstvo: Vojni plini (dr. Korbar Avgust) — 10.30: Operetna ura: pojeta ga. Poličeva in Mirko Jelačin s spremljevanjem radijskega orkestra — 11.15: Slovanska glasba, izvaja radijski orkester — 12.00: Čas, plošče — 16.00: O debeloplodnem kostanju in domačem orehu (Flego Anton) — 16.30: Fantovski kvintet iz Dev. M. v Polju. Vmes citraški tercet »Vesna« — 20.00: Prenos »Libuše« iz ljubljanskega gledališča. V odmoru: Čas in poročila.

Ponedeljek, dne 23. aprila: 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Gospodinjska ura: Žena in alkoholizem (Govekarjeva) — 18.30: Westfalija (Rudolf Kresal) — 19.00: Plošče — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) — 20.00: Komorni trio (gg. Korosec, Gregorc, Hauek) — 21.00: Narodne vprašanj in odgovorih — 21.30: Radijski orkester — 22.15: Čas, poročila, lahka glasba.

Torek, dne 24. aprila: 11.00: Šolska ura: Primorski Slovenci (dr. Lavo Čermelj) — 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Otroški kotiček (gospa Gabrieličeva) — 18.30: Plošče — 19.00: Vodilni možje čeoslovenskega Sokola (Poharc Janez) — 19.30: Narodnosti v evropskih državah (Miran Fux) — 20.00: Glasbeno predavanje (variacija), Beethoven: Variacije na Diabellijevo temo izvaja gdč. Poženelova — 20.45: Radijski orkester — 21.40: Vokalni koncert gdč. Sokove — 22.10: Čas, poročila — 22.30: Angleške plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 21. aprila: Gospoda Glembajevi. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.

Nedelja, dne 22. aprila: Gospodična. Izven. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 21. aprila: Knez Igor. Red C. Nedelja, dne 22. aprila ob 16.: Proslava materinskega dne. Izven.

Ob 20.: Ples v Savoju. Izven. Znižane cene.

Mlinska sita

vrst stalno sveže na zalogi, kakor tudi vse ostale mlinske tehnične potrebščine pri

BRCAR & Co., Ljubljana

Kolodvorska 35
Telefon št. 27-25

Trgovci in Industriji

Trgovski
list

se priporoča za
inseriranje

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-33

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5